

**§ 5****Underlag för budget 2020 med inriktning 2021-2022**

ÄLV 2019/121

**Beslut**

1. Stadsdelsnämnden godkänner underlag till budget 2020 med inriktning 2021 och 2022 samt överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.
2. Stadsdelsnämnden godkänner inriktningen på arbetet med fortsatt förskoleutbyggnad och projektering av en ny förskola om sex avdelningar i kv. Snabelskon, Sulvägen 62 i Solberga.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

**Ärendet**

Stadsdelsförvaltningen har beskrivit faktorer som har stor påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden 2020, 2021 och 2022. Utgångspunkten för analysen är förändringar i omvärlden och utmaningar i den egna verksamheten som ska användas som underlag i det kommande budgetarbetet.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 27 mars 2019.

**Förslag till beslut från (S)**

Stefan Johansson med flera (S) yrkar bifall till eget förslag till beslut enligt nedan.

Stadsdelsnämnden beslutar

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut samt
2. Att därutöver anföra

Stockholm står under kommande år inför stora demografiska utmaningar. Samtidigt som vi blir fler äldre, med större vård- och omsorgsbehov, fortsätter antalet barn och unga att vara högt. Sammantaget innebär det att staden även kommande år behöver investera i en växande stad för att klara behoven inom exempelvis skola och omsorg.

I detta läge valde den borgerliga majoriteten i Stockholms stad att sänka skatten. En skattesänkning som de hävdade skulle finansieras av skattetillväxt och effektiviseringar. Eftersom skattetillväxt genom fler medborgare sällan kommer utan ökande behov (som ska betalas med just den skattetillväxten) tvingas nu de flesta verksamheter till långtgående nedskärningar, som även kallas effektiviseringskrav. För många verksamheter är budgeten lägre för år 2019 än vad de reella kostnaderna var under år 2018, samtidigt

som priser, löner och behov ökat. Det är lätt att se att sparkraven gått långt utöver det som är att förvänta sig av effektiviseringar. Det leder nu därför till kvalitativa försämringar i många av de verksamheter som betyder mest för stockholmarna. Samtidigt försöker nämnderna leva upp till mål helt utan motsvarande finansiering vilket leder till att de inte klarar att skära ner i den takt som en finansierad budget skulle ha krävt.

Att utvecklingen nu därför är problematisk understryks av stadsledningskontoret som i sin månatliga ekonomiska rapport till kommunstyrelsens ekonomiutskott konstaterar att inledningen på år 2019 inte varit hållbar.

Kontoret skriver bland annat: Skatter och generella statsbidrag m.m. baseras på senast kända prognos. Ökningen beräknas till 1,9 procent jämfört med samma period 2018. Skatteintäkternas begränsade ökning beror av lägre utdebitering 2019 och en beräknad negativ slutavräkning. I jämförelse med nettokostnadsutvecklingen på 4,4 procent ökar skatterna i långsammare takt, en skillnad som inte är hållbar på lång sikt.

Sett till hela finansieringen är situationen än värre eftersom denna bara ökar med 1,1 procent samtidigt som kostnaderna ökar med 4,4 procent.

Bakgrunden till de stigande kostnaderna är i grunden en demografisk utmaning med fler äldre och fler barn i skola och förskola som kräver stora investeringar i en växande stad. Dessa tar sig uttryck i både behov av lokaler och ökande krav på kompetensförsörjning. Samtidigt försvagas finansieringen till följd av det politiska beslutet om lägre utdebitering. Tydligast blir detta om man jämför stadsledningskontorets sammanställning av ekonomin för årets två första månader i motsvarande ärende från år 2018. Då ökade finansieringen mellan januari/februari 2018 jämfört med januari/februari 2017 med 4,8 procent medan nettokostnaderna bara steg med 2,2 procent. Motsvarande period i år 2019 uppvisar alltså ökade kostnader om 4,4 procent, men bara en finansieringsökning om 1,1 procent.

Även i Älvsjö stadsdelsnämnd framgår denna underbalansering med all önskvärd tydlighet genom främst översyn av nedskärningar inom stadsdelsförvaltningen, i en stadsdel som enligt prognosen ska öka med 6 procent. Det är motsatsen till det som behövs utifrån de utmaningar stadsdelen står inför. Vi behöver i nuläget fler personer som kan bistå alla nya Stockholmare som behöver rådgivning för att

hitta en egen försörjning och boende. Vi behöver också lägga stort fokus på utveckling av förskolan för att bli en mer attraktiv arbetsgivare inom området för att kunna fylla upp det behov av pedagoger och personal förskolorna i Älvsjö behöver.

I en stadsdel som har stora behov av gemensamma platser för både unga som vuxna för att fortsätta arbeta med det förebyggande trygghetsarbetet är det ett stort problem att resurstilldelningen till kulturen är så låg, den behöver kraftigt öka så vi kan bygga ett stad för alla, istället för några.

Den utveckling vi nu ser, visar tydligt att det är Älvsjöborna som kommer få lida av minskade framtida investeringar, större barngrupper i förskolan, minskad hjälp för att ges plats i vårt gemensamma samhälle. Vi tror och vet att vi kan bättre än såhär.

En kommunledning som prioriterar välfärd framför stora delar ofinansierad skattesänkning borde ompröva de beslutet och möjliggöra verksamheterna för att ge medborgarna bra service. En grund för detta är ändrade planeringsramar för åren 2020 till 2022.

### **Förslag till beslut från (SD)**

Roland Johansson (SD) yrkar bifall till eget förslag till beslut enligt nedan.

1. Stadsdelsnämnden beslutar att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Sverigedemokraterna anför därutöver följande:

Sverigedemokraterna har i kommunfullmäktige lämnat in en reservationsbudget som även avser Stadsdelsnämnder inklusive sociala delegationer. Vi vill därför yrka avslag till beslutsärendet med hänvisning till de riktlinjer vi tagit fram i vår reservationsbudget.

### **Beslutsgång**

Ordförande yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Ordförande ställer förslagen mot varandra och förklarar att nämnden beslutar att bifalla förvaltningens förslag till beslut.

### **Särskilt uttalande från (V)**

Mattias Håkansson med flera (V) anmäler ett särskilt uttalande.

Den borgerliga majoritetens budget för 2019 kommer innebära stora besparingar inom flertalet verksamhetsområden. Flera verksamhetsområden har inte fått tillräckliga medel för att möta

löneökningar och övrig kostnadsutveckling – allt för att åstadkomma en skattesänkning på 16 öre. Det är ännu för tidigt att dra några långtgående slutsatser ur månadsrapporterna, men generellt är det helt enkelt inte möjligt att satsa och utveckla verksamheterna med stora besparingskrav och minskad budget. Vi är mycket oroad för hur utvecklingen ska fortsätta de kommande åren. Nedsänkningar drabbar inte bara brukare utan givetvis även stadens medarbetare. Vi ställer oss frågande till hur majoriteten ska värna om medarbetarnas delaktighet och hälsa i samband med att många personalgrupper ska minskas. Majoriteten talar sig varma om trygghet i form av poliser, men glömmer bort den förebyggande tryggheten där små barn får vara på en välfungerande förskola med utbildade pedagoger som mår bra på jobbet, ungdomar får möjlighet att utvecklas och mötas, där de anställda utvecklas och är motiverade och äldre får tillgång till social stimulans och aktiv vardag.

### **Ombildningar**

Om den blågröna majoritetens ombildningar genomförs såsom de hoppas, riskerar det inte bara att medföra stora konsekvenser för den reguljära bostadsmarknaden utan också för stadsdelarnas möjlighet att tillgodose behovet av försöks- och träningslägenheter. De allmännyttiga bostadsbolagen står för i princip samtliga hyreskontrakt för försöks- och träningslägenheter. Om det kommunala bostadsbeståndet minskar innebär det att socialtjänsten kommer att få svårare att hitta hyreskontrakt eftersom privata hyresvärdar har högre inkomstkrav.

Det är en beklaglig utveckling som kunde ha undvikits med andra politiska val, och samtidigt innebär dessa val att stadsdelarna nu ställs inför nya utmaningar.

### **Barn, kultur och fritid**

Den borgerliga majoriteten skär ner i budgeten för barn, kultur och fritid och totalt minskade de stadens totala budget med 66 miljoner 2019. Vi känner stor oro inför att nedsänkningarna ska fortsätta och att det förebyggande arbetet för barn och unga ska försämrats snabbt. En välutvecklad och fungerande förebyggande verksamhet är väldigt viktig för att skapa en sammanhållen stad där alla människor har jämlika livschanser. De demokratimedel som fördelats i staden för att stärka den lokala demokratin är indragna och vi undrar hur de verksamheter och arbetssätt som byggdes upp inom ramen för de lokala utvecklingsprogrammen ska fortsätta leva med minskad finansiering.

### **Arbetsmarknadsåtgärder**

På nationell nivå gäller en budget genomdriven av de borgerliga partierna med stöd av Sverigedemokraterna. Budgeten innebär bland annat grova nedsänkningar inom Arbetsförmedlingen som nu börjar genomföras. Dessa kommer att få tydliga konsekvenser inte

bara för de geografiska områden där förmedlingskontor läggs ned, utan inte minst för många av Arbetsförmedlingens användare. Hit hör flera grupper som idag står långt ifrån arbetsmarknaden. Dessa riskerar nu, på grund av privatiseringsiver, att hamna i klorna på oseriösa aktörer – eller att hamna utanför. Många kommer hamna hos socialtjänsten, jobbtorg och andra kommunala instanser. För detta behöver kommuner och stadsdelsnämnder ha handlingsberedskap såväl i form av åtgärder som ekonomiska medel.

Förvaltningen bör ha en högre ambition än att ordna fram fler OSA-platser hos ospecificerade anordnare. Personer ur berörda grupper bör kunna anställas inom förvaltningen och verksamheterna inom ramen för andra former av anställningsstöd och eventuellt även utan sådant stöd.

### **Förskola**

Vi önskar att staden fortsätter arbetet med att kompetensutvecklingssatsningen i förskolan, bland annat genom att anställa fler förskollärare och utbilda fler barnskötare. Den blågröna majoriteten har infört generella effektiviseringskrav även i förskolan, vilket leder till att det blir ännu svårare att minska barngruppernas storlek och öka kvaliteten i verksamheterna. Barngrupperna behöver inte bara minska i antal barn, utan det behövs också fler utbildade pedagoger.

### **Äldreomsorg**

Äldreomsorgen har fått en kraftigt minskat budget 2019, vi har svårt att se hur äldreomsorgen ska utvecklas och bibehålla kvaliteten med dessa förutsättningar. Vi anser att det är högt prioriterat att fortsätta att utveckla aktivitetscenter för äldre, tryggt mottagande i hemmet och ramtid i hemtjänsten de kommande åren. Samtidigt finns ljuspunkter i form av rimlig framförhållning inför kommande ålderspucklar samt att Älvsjö's hemtjänst förbättras löpande och människors förtroende för den ökar. Allt fler brukare inom vår kommunala hemtjänst möjliggör stordriftsfördelar och att kunna bryta kostnadsutvecklingen.

Men även här behöver vi tyvärr varna för att de blågröna i stadshuset och deras ambitioner om ökad konkurrensutsättning riskerar slå mot egenregiverksamheterna.